

ҚАЗАҚСТАН БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

«Х.ДОСМҰХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ

«Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КеАҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген
19 қаңтар 2022 ж. № 1 хаттама

Х.ДОСМҰХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

Атырау, 2022

«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» ҚеАҚ директорлар Кеңесінің шешімімен 2022 жылы 19 қаңтар бекітілген (№ 1 Хаттама)

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025 жж. арналған даму стратегиясы / С.Н. Идрисовтің ред.алқа басшылығымен / Құрастырушылар: А. Шүкіров, Л. Қойшығұлова, Е.Айболдинов, М.Амангазиева, Қ. Өтепқалиева - Атырау: ASU press баспасы. - 2020. – 27 б.

Х.Досмұхамедов атындағы АУ-тің 2020-2025 жылдарға арналған даму стратегиясында кіріспе, жаһандық тенденциялар және қазіргі жағдайды талдау, миссия мен пайымдау, негізгі стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер мен күтілетін нәтижелер және қорытынды қамтылған.

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025 жылдарға арналған Даму стратегиясы "Қазақстан-2050" Стратегиясын (2012), "Ұлт жоспары – 100 нақты қадам" бағдарламасын (2015), Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған "Еңбек" мемлекеттік бағдарламасын (2018), Тұңғыш Президент Н.Ә.Назарбаев Жолдауларын "Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ" (2014), "Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері" (2018), "Қазақстандықтардың әл – ауқатының өсуі: табыс пен тұрмыс сапасын арттыру" (2018), "Цифрлық Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасын (2017), ҚР агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2017), Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына арнаған бағдарламалық мақалаларын "Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру" (2017) және "Ұлы даланың жеті қыры" (2018), Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарын (2018), Мемлекет басшысы Қ.-Ж.К. Тоқаевтың Қазақстан халқына арнаған Жолдауы "Сындарлы қоғамдық диалог - Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі" (2019), ҚР индустриялық - инновациялық дамуының 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2019), Қазақстан Республикасында тіл саясатын іске асыру жөніндегі 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2019), Қазақстан Республикасында білім беру мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын (2019), ҚР БҒМ-нің 2020-2024 жылдарға арналған стратегиялық жоспарын және "Педагог мәртебесі туралы" ҚР заңды 2019 жылғы 27 желтоқсан № 293-VI ҚРЗ ескере отырып, өзірленді.

Х.Досмұхамедов атындағы АУ-дың 2020-2025 жылдарға арналған даму стратегиясы құрылымдық бөлімшелердің, басқару саласының қызметкерлерінің, студенттердің және басқа да мүдделі тұлғалардың жұмысында пайдалануға арналған.

Бұл құжатты көшіруге және таратуға Х.Досмұхамедов атындағы АУ-нің және авторлар ұжымының мүшелерінің рұқсатынсыз болмайды.

«Біздің қазіргі кезеңдегі басты міндетіміз - оқыту жүйесін еңбек нарығындағы сұраныс пен сапа арасындағы алшақтықты азайтуға мүмкіндік беретін сапалы жаңа деңгейге шығару».

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев
4 шілде, 2019 жыл
шетелдік инвесторлар кеңесінің
32-ші пленарлық отырысында сөйлеген сөзінен

АЛҒЫ СӨЗ

Стратегияны сауатты іске асыру мемлекет дамуының барлық аспектілері үшін, ең алдымен, елдің бүгінгі мен болашағы үшін адами капиталды құрайтын жоғары білім саласы үшін өте маңызды.

Бүгінгі таңда қазақстандық жоғары оқу орындары студенттерге бағытталған болуы керек. Бұл модернизация, білім беру процесінің барлық жақтарының сапасын жақсарту студенттердің белсенді қатысуымен және олардың қажеттіліктерін қанағаттандырумен жүзеге асырылуы керек екенін білдіреді. Университеттің даму стратегиясы нарықтық шындықты ескеруі керек, өйткені қазіргі университеттер меншік түріне қарамастан бәсекелестік ортада жұмыс істейді. Біздің стратегиямызды іске асыру үшін біз тұтынушыға назар аударып, тиімді басқаруға ие болуымыз керек.

Сонымен қатар, бүгінгі таңда Атырау университеті үшін анағұрлым тиімді стратегия, басқару процестерін жаңарту және тұрақты дамудың серпінді бағдарламаларын іске асыру және Қазақстандағы жоғары білім мен ғылымның танымал көшбасшыларының бірі болып табылады.

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025 жылдарға арналған даму стратегиясында алдағы 5 жылдың мақсаттары мен міндеттері көрсетілген. Біз оны аймағымыздағы инновациялық процестердің драйверіне айналдыру мақсатында университеттің қарқынды даму траекториясын жасадық.

Елімізде және Каспий аймағында көшбасшылыққа ұмтыла отырып, біз студенттер санын көбейту, білім беру бағдарламаларын модернизациялау, ағылшын тілінде халықаралық білім беру бағдарламаларын іске қосу, инновациялық жобаларды іске асыру, бизнеске негізделген ғылыми нәтижелерді коммерциализациялау сияқты үлкен мақсаттар қойдық. Бизнес-инкубатор «I-Space», университеттің көпсалалы ұлттық, халықаралық рейтингтеріндегі, оның ішінде «Green Metric» тұрақты даму университеттерінің әлемдік рейтингіндегі жоғары орындарға көтеріліп келеді.

Біз университет қызметкерлерінің, оқытушыларының, студенттерінің және серіктестерінің бірлескен күш-жігерімен осы Стратегияда қамтылатын бес жыл мерзімде алға қойылған мақсаттарға қол жеткізе алатынымызға, ал осы даму стратегиясын іске асыру білім, ғылым және инновациялар саласында нақты нәтижелерге қол жеткізудің кепілі болатынына сенімдіміз.

Мазмұны

КІРІСПЕ	6
АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ ПАСПОРТЫ.....	8
1 АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	9
1.1 Университеттің қазіргі жағдайы	9
1.2 Университеттің мақсаты мен міндеттері	10
1.3 Атырау университетінің әлеуетіне SWOT-талдау	11
2 ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ АНАЛИТИКАЛЫҚ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫҚ НЕГІЗДЕМЕСІ	13
2.1 Негізгі проблемалар мен олардың себептерін талдау	13
2.2 Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау	15
2.3 Еңбек нарығының кадрларға қажеттіліктер тенденциясының болжамы ...	16
3 КӨРІНІСІ.....	18
4 МИССИЯСЫ.....	18
5 УНИВЕРСИТЕТТІ ДАМУДЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ.....	19
6 ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ МАҚСАТЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ЖОЛДАРЫ	20
7 ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫН ОРЫНДАУДАН КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР	26

КІРІСПЕ

Қазақстанның мемлекеттік және жеке меншік университеттерінің қазіргі заманғы әртараптандырылған экожүйесінде, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті (бұдан әрі - Атырау университеті) еліміздің батыс өңірі үшін стратегиялық маңызды орын алады. Атырау университеті педагогика және психология, ауыл шаруашылығы, жаратылыстану ғылымдары, ақпараттық технологиялар, шет тілдері және гуманитарлық ғылымдар, экономика және құқық, өнер, спорт және туризм сияқты бағыттар бойынша облыстың әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық дамуы үшін көп салалы мамандарды дайындайды.

Университет тарихының 70 жылдық даму тарихының бірнеше негізгі кезеңдерін атап өтуге болады:

1950 жылы - мұғалімдер институты ретінде құрылды;

1955 жылы - педагогикалық институт болып қайта құрылды;

1994 жылы - Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің 02.06.1994 жылғы N584 қаулысы бойынша Университет атағын алды;

1999 жылы - университет республикалық мемлекеттік қазынашылық кәсіпорнының (РМҚК) заңды нысанын алды;

2001 жылы - Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N161 Жарлығы бойынша РМҚК «Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» РМҚК «Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті» болып өзгертілді;

2010 жыл - Университеттердің Ұлы Хартиясына қол қойылды, Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті Болон процесіне ресми түрде қосылды;

2012 жыл - Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 28 сәуірдегі N544 қаулысымен ШЖҚ РМҚК «Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті» болып қайта құрылды.

2020 жыл - N344 Қазақстан Республикасының Қаржы министрліктің бұйрығымен 2020 жылы 2 маусымда КеАҚ «Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» болып қайта құрылды.

Бүгінде Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті - жоғары халықаралық беделі бар университет; оқу үрдісінің инновациялық технологияларын енгізуші және ғылыми дәстүрлерді жалғастырушы болып табылады.

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің 2020-2025жж. арналған даму стратегиясы - Қазақстан үшін аймақта орналасқан университетті дамытудың инновациялық моделіне негізделген.

Аталған Стратегияның негізіне Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы мен Атырау облысының аумақтарын

дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған бағдарламасының негізгі міндеттері мен қағидалары салынған.

Университеттің ұжымы профессор-оқытушылар құрамы мен әкімшілік қызметкерлерінің, сонымен қатар студенттер өкілдерінің алдында стратегиялық жоспарлаудың күрделі процесіне тартылды. Университеттің даму стратегиясының жекелеген компоненттерін талқылау кафедраларда және басқа құрылымдық бөлімдерде өтті. Стратегияны әзірлеу барысында серіктес университеттердің қазақстандық және шетелдік сарапшыларымен кеңестер өткізілді.

ҚЫСҚАША АНЫҚТАМА

Даму стратегиясы 7 бөлімнен тұрады, оның ішінде 5 жылға ұсынылған университеттің мақсаты мен миссиясы.

Университеттің 2020-2025 жылдарға арналған даму перспективалары университеттің қазіргі жағдайы мен ұзақ мерзімді перспективаларын талдау арқылы сипатталған.

Атырау университетінің даму перспективаларын аналитикалық және болжамдық зерттеу негізгі стратегиялық бағыттарды анықтауға мүмкіндік берді:

- 1) адам ресурстарын арттыру;
- 2) университет инфрақұрылымын дамыту;
- 3) тиімділік имиджін қалыптастыру.

Негізгі назар ғылыми әлеуетті нығайтуға, Атырау университетінің оқытушысы мәртебесін көтеруге, әлеуметтік серіктестердің қажеттіліктеріне университет ғылымының үлесін арттыруға, әлемдік үрдістер жағдайында академиялық қызметтің мазмұнын жаңартуға бағытталады.

Мақсатқа жету үшін университетті бағдарламалық басқару өзара байланысты алты жобаның негізінде ұсынылады:

- 1) педагогикалық білім беруді жаңғырту;
- 2) ғылым мен бизнестің интеграциясы;
- 3) контенттік цифрландыру;
- 4) инфрақұрылымдық цифрландыру;
- 5) прагматизм: эко-кампусы дамыту;
- 6) студенттік қызмет көрсету және кері байланыс.

Атырау университетінің даму Стратегиясының паспорты

Бағдарламаның атауы	Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің даму бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеу үшін негіздеме	Білім, ғылым және инновация саласындағы стратегиялық мақсаттарға жету үшін әзірленген
Бағдарламаны әзірлеуші	Идрисов С.Н., Басқарма Төрағасы-Ректор, Шүкіров А.Е. - академиялық мәселелер жөніндегі проректор м.а., Қойшығұлова Л.Е.- әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты жөніндегі проректор, Айболдинов Е.К.- ғылым және халықаралық қатынастар жөніндегі проректор, Амангазиева М.К.- стратегиялық, инновациялық және халықаралық даму департаментінің директоры, Өтепқалиева Қ.М.- академиялық мәселелер және цифровизация бойынша вице-проректор
Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері	<p>Мақсаты: Атырау облысының экономикасын дамыту үшін инновациялық идеяларды жүзеге асыра алатын, өзгерістерді енгізуге қабілетті жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды дайындау</p> <p>Міндеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Білім бағдарламалары мен ғылыми зерттеулердегі инновацияларды арттыру; 2) Жоғары оқу орнының экожүйесін дамыту: ұйымдастырушылық, кадрлық, академиялық менеджментті жаңғырту 3) Ішкі және сыртқы стейкхолдерлер үшін университеттің тартымдылығын арттыру
Бағдарламаны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері	2020-2025 жылдар
Қаржыландыру көздері	<ul style="list-style-type: none"> - бюджеттік қаржыландыру; - бюджеттен тыс қаражаттар / жеке қаржы көздері; - университет өзі генерациялайтын кіріс

1. АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

1.1 Университеттің қазіргі жағдайы

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті - халықаралық деңгейдегі бәсекеге қабілетті мамандар даярлайтын, білім беру жүйесінде өзіндік тарихы мен бай тәжірибесі бар жоғары оқу орындарының бірі.

2020-2021 оқу жылында 56 бакалавриат және 32 магистратура мамандықтары бойынша университет студенттерінің контингенті 7573 адамды құрады, оның ішінде: күндізгі бөлімде - 7118 студент, кешкі бөлімде - 455 студент, магистратурада 252 адам. 2019 жылмен салыстырғанда студенттер саны 90% -ға өсті.

2020 жылы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен бірлесіп жүргізген білім беру бағдарламаларын бағалау нәтижелері бойынша Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университетінің 3 мамандығы (рейтингке қатысқан 37 бағдарламаның ішінде) үздік үштікке енді, 5 мамандықтар - алғашқы бестікте және 8 мамандық - алғашқы ондықта.

Университет ұлттық агенттіктерде аккредиттеу бойынша жүйелі жұмыс жүргізуде. 2019 жылдың сәуірінде университет институционалды аккредиттеу туралы сертификат алды (НКАОКО). 2019 жылы ARQA-дан 26 білім беру бағдарламасы мамандандырылған аккредитациядан өтті. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің 80% аккредиттелген.

Университет инновациялық жобаларға бағдарланған жобалық менеджментті сәтті жүзеге асырады. Жаңа инновациялық жобалар құрылды:

- бизнес-инкубаторы және iSPACE коворкинг - студент жастардың кәсіпкерлік мәдениеті мен дағдыларын қалыптастыру, стартаптар ашуға көмек көрсету және дамудың алғашқы сатысында жаңа компаниялардың өсуін ынталандыруға арналған орта;

- English only Space (EOS) - "шетелде оқыту" оқу кешеніне толық батудың арқасында балалар мен ересектерге ағылшын тілін қарқынды оқытудың тиімді бағдарламасы, шетелге шығатын студенттің нақты жағдайларын (әуежай, университет, сауда орталығы, кітапхана және т. б.) қолдайтын бірегей құрал-жабдықтармен жабдықталған кешен;

- Kids University (Балалар университеті) - бұл Қазақстан үшін бірегей жоба, ол өмірдің барлық бағыттарындағы жастар үшін университеттік білімнің қол жетімділігін көрсетеді.

- «Science-Cafe» - ғалымдарға, жас мамандарға, магистранттар мен ғылымға қызығушылық танытқан студенттерге, тиісті ғылыми зерттеулердің, өнертабыстар мен технологиялардың жаңа нәтижелеріне арналған пікірсайыс алаңы.

Профессор-оқытушылар құрамының жалпы саны 434 адамды құрайды, оның ішінде 143 адам күндізгі оқытушылық құрамда жұмыс істейді, оның ішінде 24 ғылым докторы, 108 ғылым кандидаты, 11 PhD.

Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту аясында университет Каспий маңы елдерінің Ассоциациясы - Ресей, Иран, Әзірбайжан университеттермен, Азия университеттер Ассоциациясы – Армения, Қытай, Қырғыз Республикасы, Монголия, Ресей, Таджікістан, Таиланд, Малайзия; Түрік кеңесі Түркі әлемі университеттер одағы, IREG – International academic rating and skills observatory; Жібек жолы елдерінің университеттері мен консалтингтік компанияларының Ассоциациясы, қазақстандық ұйымдар, сондай-ақ шетелдік университеттер мен ғылыми-зерттеу институттарының және ғылыми ұйымдармен тығыз байланыста жұмыс істейді.

Орнықты даму және экологиялық кампустың инфрақұрылымдық дамуы үшін қолайлы экожүйе құру міндетін іске асыру үшін эко-кампусты дамыту бағдарламасы мақұлданды.

Университет ғимараттарында энергия мен суды үнемдеу жүйелері орнатылған, көміртекті ізді азайту бойынша шаралар қабылданды, күн панельдері бар күркелер және күн-жел ағашы жобалары іске асырылды, аумақтың ландшафтық ре-дизайны жүргізілді. UI Green Metric-World University Rankings халықаралық рейтингіндегі университет позициясының жақсаруы тұрақты даму қағидаттарын енгізудің табысты үрдісінің куәсі болып табылады. 2019 жылы Атырау университеті жоғары оқу орындарының халықаралық рейтингінде 304 орынды, 2020 жылы - 566 орынды, 2021 жылы – 529 университет арасында 956 орынды иеленді.

Атырау университеті аймақтық кәсіпорындармен және мекемелермен әлеуметтік серіктестік спектрін кеңейту бойынша белсенді жұмысты жалғастыруда.

1.2 Университеттің мақсаты мен міндеттері

Мақсаты: Атырау облысының экономикасын дамыту үшін инновациялық идеяларды құруға және іске асыруға қабілетті жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау.

Міндеттері:

1) білім беру бағдарламалары мен зерттеулерде инновациялардың өсуі;

2) университеттің экожүйесін дамыту: университеттің ұйымдастырушылық, кадрлық, академиялық менеджментін жетілдіру;

3) ішкі және сыртқы мүдделі тараптар үшін университеттің тартымдылығын арттыру.

1.3 Атырау университетінің әлеуетіне SWOT талдау

<p>Strengths/ Мықты жақтары</p>	<p>Студенттер санының тұрақты өсуі; Жобаны басқару тәжірибесі; Бизнес-инкубатор және коворкинг iSPACE, English Only Space, Kids University, Science-Cafe және т.б. сияқты инновациялық жобаларды жүзеге асыру; Мемлекеттік және бюджеттен тыс қаржыландырудың үйлесуі; Білім беру ақпараттық ортасын жақсартуға қолайлы жағдайлар; Университет басшылығының инновацияларды қолдау және ынталандыру; Ұжым тарапынан университетті трансформациялауға сезімталдық және дайындық.</p>
<p>Weakness/ Әлсіз жақтары</p>	<p>Ескірген оқу және зертханалық жабдықтар; Интернационализация деңгейінің жеткіліксіздігі; Ағылшын тілін білетін оқытушылар мен қызметкерлердің саны шектеулі; ПОҚ деңгейінің төмен пайызы; Ағылшын тіліндегі білім беру бағдарламаларының болмауы; Студенттер мен ПОҚ-тың пассивті зерттеу қызметі.</p>
<p>Opportunities/ Мүмкіндіктері</p>	<p>Аймақта жұмыс істейтін ірі компаниялардың арасынан демеушілерді тарту; Университеттің кампусын кеңейту үшін кеңістіктің болуы; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің инновациялық саясаты; Білім беру бағдарламаларын қайта жобалау үшін қолайлы жағдайлар; Университеттерге берілетін академиялық еркіндікті кеңейту; Жергілікті атқарушы органдардың қолдауы; Аймақтағы профессорлық-оқытушылық құрамға сұраныс; Инновациялық жобаларды іске асыру арқылы университеттің бәсекеге қабілеттілігін арттыру; Университеттер рейтингінде жоғарылату.</p>
<p>Threats/ Қауіп-қатері</p>	<p>Ескіру және кадрлар сабақтастығының болмауы; Өңірдегі басқа жоғары оқу орындарының бәсекелестікке түсіуі; Ғылыми зерттеулерді қаржыландыру азайды;</p>

	<p>Ескірген мамандықтар және еңбек нарығындағы жеке білім беру бағдарламаларына сұраныстың төмендеуі; Экологиялық және демографиялық факторлардың теріс әсері; Басқа салаларға білікті кадрлардың кетуі.</p>
--	--

2. ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ АНАЛИТИКАЛЫҚ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫҚ НЕГІЗДЕМЕСІ

2.1 Негізгі проблемалар мен олардың себептерін талдау

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің қызметі үш стратегиялық бағытқа және стратегиялық, академиялық, ғылыми, қаржылық және экономикалық даму нәтижелерін белсенді басқаруға бағытталған. Қол жеткізілген нәтижелерге қарамастан, университетте белгілі бір проблемалар бар, оларды сәтті шешу жоғары көрсеткіштерге қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Университеттің өзекті мәселелері:

1) *Университеттің ғылыми-зерттеу қызметінің тиімділігін арттыру үшін аймақтық экономиканың (өнеркәсіп және бизнес) талаптары толық зерттелген жоқ.*

Зерттеу тақырыбы бойынша да, оларды қаржыландыру көздері бойынша да Атырау университетінің ғылыми-зерттеу жұмысы әр түрлі емес. 2020 жылы ҚР БҒМ тапсырысы бойынша іске асырылатын ғылыми ГҚ жобалардың саны – 6, оның ішінде 2018-2020 жж. мерзімімен 2 ГҚ жоба және 2020-2021 жж. мерзімімен 4 ГҚ жоба, сондай-ақ университеттің тапсырысы бойынша 5 ГҚ жоба, бөгде ұйымдармен – 3. Ғылыми-инновациялық қызметті қаржыландыру университеттің өз қаражаты есебінен де, ғылыми-зерттеу жобаларын (республикалық және жергілікті бюджеттер, квазимемлекеттік және бизнес құрылымдар) тапсырыс берушілердің қаражаты есебінен де жүзеге асырылады.

Зерттеулер санының шамалы өсуіне қарамастан, жобалау-ғылыми белсенділігі тұтастай алғанда төмен күйінде қалып отыр.

Университеттің жалпы бюджетінің 75,5%-ы ақылы білім беру қызметтерін көрсетуден түседі. Өкінішке орай, ғылыми зерттеулерден түсетін кірістердің үлесі университеттің бюджет құрылымында тек 0,63% құрайды.

Осыған байланысты қаржыландырудың әртүрлі нысандарын тарта отырып, жергілікті кәсіпорындармен бірлескен зерттеулерді ілгерілету және жүргізу бойынша кешенді шаралар әзірленеді. Ғылымға жұмсалатын қаражат үлесі артады.

2) *Университеттің инфрақұрылымы мен зертханалық базасы дамымаған.*

Жоғары оқу орны инфрақұрылымының даму деңгейі ғылыми зерттеулер мен білім беру процесінің сапасына тікелей әсер ететіндіктен, инфрақұрылымды, зертханалық базаны жеке трендке бөліп көрсету қажет.

2018-2019 жылдары Атырау облысындағы «Ғылыми бастамаларды қолдау орталығы» қоғамдық қорымен және

«Теңізшевройл» компаниясымен бірлесіп SWAPTEL ғылыми-зерттеу зертханасының жобасы 86 млн. теңгеге жүзеге асырылуда. Осы зертхананы аккредитациялау бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Әр түрлі зерттеулерге балама көздерден қаржыландыруды тарту үшін цифрлы зертхана ашып, ENTLAB-энтмологиялық зертханалық жобаны іске асыру, химиялық технология зертханасын құру, корейлық ғылыми институттармен бірге су мен балықты зерттеу орталығын ашу, жаңа педагогикалық ғылыми-зерттеу зертханаларын жаңарту және құру қажет, әлеуметтанулық зерттеулер ғылыми орталықтың қызмет аясын кеңейту.

3) Университеттің сандық экожүйесінің төмен деңгейі.

Адамдардың қоршаған ортамен қарым-қатынасының қазіргі заманғы проблемаларын барлық адамдардың экологиялық дүниетанымын қалыптастыру, олардың экологиялық мәдениетін жоғарылату жағдайында ғана шешуге болады.

Университетте оқытушыларға қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып оқитын студенттер үшін онлайн-диалогтық сабақтар өткізуге, ЖАОК арқылы біліктілікті арттыру курстарынан өтуге мүмкіндік беретін мамандандырылған тьюторлық сынып бар.

Сондай-ақ университетте е-сабақ кестесі, е-журнал және білім алушыларды е-тіркеу жүйесі, "Платонус" платформасының құрамдас бөлігі болып табылатын электрондық құжат айналымы жүйесі жұмыс істейді. Сонымен бірге пайдаланылатын электрондық құжат айналымы жүйесінің функционалдығын дамыту және кеңейту қажеттілігі бар.

4) Профессорлық-оқытушылық құрамның сапа көрсеткіштерінің нормативтік талаптарға және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудегі жаңа тенденцияларға сәйкес келмеуі.

Штаттық оқытушылар құрамы 434 адамды құрайды, ғылыми дәреже 33% құрайды (республикада - 48%, нормативтік талап - 40%). 2017-2018, 2018-2019 оқу жылдарында ПОҚ орташа жасы 47 жасты, 2019-2020 жылдары - 45 жасты құрады.

Атырау облысында орыс сыныптары үшін білікті мұғалімдер жетіспейді. Жаратылыстану пәндерін оқытуда білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асырмау қаупін туғызатын, профессорлық-оқытушылық құрамның академиялық ұтқырлығын жүзеге асыру, жоғары сапалы ғылыми зерттеулер жүргізу және озық халықаралық тәжірибені пайдалану қаупін тудыратын, оқытушылар құрамының тілдік дағдыларының жетіспеушілігі маңызды проблема болып табылады. Ол үшін әлемнің жетекші педагогикалық университеттерімен және ғылыми-педагогикалық орталықтарымен тығыз серіктестік (өзара тиімді) байланыс орнату қажет.

2.2. Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау

Университет ғалымдары 2020-2021 жж. мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде 85 монография жарық көрді, университет жүзеге асыратын 13 ғылыми жоба (11 - ГҚ, 2 - бастамашыл) «Ұлттық ғылыми және техникалық ақпарат орталығы» АҚ-да тіркелді.

2019 жылы профессорлық-оқытушылық құрамның ғылыми кадрлар құрамы 84,6% жетті, бұл алдыңғы жылдармен салыстырғанда 28%-ға көп.

Мақсатты оқыту аясында жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша оқыту жалғасуда. 2019 жылы мақсатты және мемлекеттік грант бойынша 14 докторант, 2019 жылы – 1 докторант, 2020 жылы – 4 докторант оқуға түсті. "ЖОО үздік оқытушысы" атағы 2019 жылы – 7, 2020 жылы – 5, 2021 жылы – 5 оқытушыға берілді.

Университет халықаралық, ұлттық және аймақтық кәсіптік одақтарға, қауымдастықтарға қатысады, мысалы, Каспий жағалауы елдерінің мемлекеттік университеттерінің қауымдастығымен 1996 жылдан бастап жұмыс істейді. Әр түрлі халықаралық бағдарламалар бойынша 2 ғылыми жоба жүзеге асырылуда. Зерттеу жұмыстары 6 факультеттің 28 кафедрасында жүзеге асырылатындығына қоса, университет құрылымында 11 мамандандырылған ғылыми бөлімдер бар, олардың ішінде: 1 - Қазақстан халқы Ассамблеясы институты; ғылыми-зерттеу орталығы - 6; ғылыми-зерттеу зертханасы – 2, жобалық офис - 2. Алдағы уақытта университеттің ғылыми қызметін күшейту, кадрлық әлеуетті арттыру үшін құрылымдық бөлімшелерді оңтайландыру жоспарлануда.

Жастардың бизнес-инкубаторы және "ISPACE" коворкинг - орталығы жұмыс істейді, ол бизнес-идеяларды акселерациялау арқылы стартаптарға кешенді қолдау көрсету бойынша жұмыс жүргізеді.

Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту аясында университет Ресей, Иран, Әзірбайжан, АҚШ, Ұлыбритания және Түркия университеттері мен ғылыми-зерттеу ұйымдарымен тығыз байланыста. Иран Республикасы Гилан университетінің ғылыми-зерттеу орталығымен (ағынды суларды тазарту, ауылшаруашылық өндіріс қалдықтарын қайта өңдеу), Нижний Новгород қаласындағы математика және қолданбалы технологиялар ғылыми-зерттеу институтымен, РФА А.В.Топчиев атындағы мұнай-химиялық синтез институтымен (жаңа нанокөмбірістік материалдар), Б.Городовиков атындағы Қалмақ мемлекеттік университетімен, Астрахань мемлекеттік университетімен (журналистика, дене шынықтыруды оқыту әдістері) жұмыс ұйымдастырылған.

2.3. Еңбек нарығының кадрларға қажеттіліктер тенденциясының болжамы

"Еңбек ресурстарын дамыту орталығы" АҚ болжамдау департаментінің деректері бойынша алдағы үш жылда өңір экономикасында жұмыспен қамтылғандар саны 303,4 мың адамға дейін артады деп күтілуде, олардың 33%–ы нақты секторда, ал 67%-ы қызмет көрсету саласында жұмыс істейді.

1) Мұғалімдерге тұрақты сұраныс

2019 жылы университет Атырау облысында мұғалімдерді даярлаудың 2019-2021 жылдарға арналған бағдарламасын әзірлеп, жүзеге асыра бастады. Атырау облысының мектептерге және мектепке дейінгі ұйымдарға мұғалімдерге сұранысы 2020 жылы 528 адамды құрайды, ал 2021 жылы тағы 260 адамға артты.

2019-2021 жылдары Атырау облысының халқы 627 мыңнан 651 мың адамға дейін өседі деп күтілуде, оның ішінде еңбекке қабілетті жастағы адамдар 2021 жылы 383 мың адамға жетеді. Мектепке дейінгі, мектеп жасындағы балалар санының жыл сайынғы өсуі 2000 адамға жетеді.

2) Атырау облысындағы жұмыс күшіне деген сұранысқа әсер ететін жобалар:

- «Тенгизшевройл» III мемлекеттік зауытының құрылысы 2021 жылға жоспарланған, химия және химиялық технологиялар, физика, тіршілік қауіпсіздігі, экология, IT және басқа салалардағы мамандарға сұранысты арттырады;

- Атырау облысының Мақат ауданында жоспарланған көлік-логистикалық орталық стандарттау және сертификаттау саласындағы мамандарға сұранысты арттырады;

- Бірыңғай ұлттық денсаулық сақтау жүйесін енгізу IT мамандарына сұранысты арттырады;

- «LUMPAN CASPIAN PHARMACEUTICALS» ЖШС фармацевтикалық өндіріс зауытын пайдалануға беру химиктерге, биологтарға, биотехнологтарға, стандарттау және сертификаттау бойынша мамандарға сұранысты арттырады.

3) ауылшаруашылық мамандарын даярлауға сұраныстың азаюы

2021 жылға қарай ауыл шаруашылығында жұмыс істейтіндер санының 7500-ден 7000-ға, ал сумен жабдықтау саласында 2500-ден 2400-ге дейін 2021 жылға қарай қысқаруы күтілуде.

4) 2022 жылға қарай Атырау облысында жоғары білікті мамандар санының 4,7% - ға өсуі болжанады

Еңбекке сұраныс құрылымының өзгеруіне байланысты, сол кезеңге талап етілетін қызметкерлер саны 14 107 адамды құрайды, оның ішінде:

- есеп айырысу және есептеу операцияларымен айналысатын қызметкерлер - 1 102;
- азаматтар мен мүлікті қорғау қызметтерінің қызметкерлері - 1007;
- физикалық және инженерлік жұмыстардың әдістері - 739;
- орташа әкімшілік-басқарушылық персонал - 623;
- орта мектеп мұғалімдері - 610.

Сонымен қатар, есептеулер бойынша, кәсіби және ғылыми қызметпен айналысатындар саны 1000 адамға артады, ал жұмыссыздар және қайта даярлауды қажет ететін жұмысшылар саны 2,3 мың адамды құрайды.

3. КӨРІНІСІ

Студенттердің, ПОҚ, бизнес-әріптестердің батыс өңіріндегі Қазақстан экономикасының дамуына жәрдемдесетін инновациялық идеяларын жүзеге асыруға арналған, ғылым мен білім кеңістігінде мойындалған алаң.

4. МИССИЯСЫ

Инновациялық білім берудегі, экологиялық мәдениеттің озық тәжірибесін құру тұрғысынан республикада жетекші орынға ие бола алатын, ғылым және білім саласындағы Атырау облысының зияткерлік капиталын қалыптастыру.

5. УНИВЕРСИТЕТТІ ДАМУДЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

Университеттің потенциалын талдау, студенттер мен оқытушылардың қатысуымен ұйымдастырылған стратегиялық сессиялар, сонымен қатар университет қол жеткізген ғылыми нәтижелер деңгейі университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының ғылыми-әдістемелік құзыреттерінде кейбір проблемалардың бар екендігін көрсетеді. **Кадрлық әлеуметті жоғарылату** - жалпы университеттің одан әрі дамуының, бағдарламаның мақсаттарына жетудің және атап айтқанда міндеттерді іске асырудың негізгі көзі. Мұғалімнің білімі саласындағы ғылыми зерттеулерді ұлғайту арқылы оқыту деңгейінің жоғарылауына қол жеткізуге болады, ал іскери серіктестермен өзара әрекеттесуді күшейту арқылы жаңа ғылыми-зерттеу ортасын құруға болады.

Қолайлы әлеуметтік атмосфераның маңызды элементі және ұжым алдында тұрған міндеттерді іске асырудың стратегиялық құралы университеттегі корпоративті мәдениетті сақтау болуы керек. **Туімділік имиджін қалыптастыру** университеттің стратегиялық бағыты болып табылады. ЖОО-ның оң имиджін қалыптастыру және оны қолдау бәсекеге қабілеттілікті және оның келешектілігін күшейтуге әсер етеді, стейкхолдерлерді тарта отырып, университеттің тартымдылығын арттыру және өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз ететін ғылыми-білім беру орталығы ретінде университеттің оң қоғамдық беделін нығайту мақсатында ЖОО-дағы білім мен ғылымның даму деңгейін күеландырады. Кәсіптік бағдар беру жұмысына көзқарас қайта қаралады, ЖОО ПОҚ-ның бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін жағдайлар жасалады.

Ұйымдастырушылық және әкімшілік ортаны қайта құру, университеттегі шешім қабылдау жүйесі одан әрі **инфрақұрылымды дамытуды** талап етеді. Эко-кампустың дамуы университеттің сандық ортасын жақсартуға, оқу-зертханалық базаны жақсартуға қаржы бөлуге мүмкіндік береді. Ашықтық қағидаты бойынша ЖОО-ның білім беру ортасын жаңарту ЖОО-да парасаттылық алаңын қалыптастыруға ықпал етеді.

6. ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ МАҚСАТЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ЖОЛДАРЫ

- *Басқару әдістері:*

өзгерістерді басқару
тәуекел-менеджмент
қаржылық кірісті әртараптандыру
талант-менеджмент

- *Қағидалар:*

сабақтастық
ашықтық
беделділік

- *Процесті басқару:*

өзара байланысты 6 жобаны іске асыру, **ресурстарды** пайдалану тиімділігін арттыру, **қауіптерді** азайту арқылы негізгі стратегиялық бағыттарды іске асыру.

1 жоба. Мұғалімнің білімін жетілдіру: педагогикалық зерттеулер, зертханалық база, интернационализация

Жобаның негізгі идеясы мен мақсаты - Y және Z ұрпақтарының (мүмкін α) өкілдерінің ерекшеліктерін ескере отырып, болашақ мұғалімдерді даярлауға бағытталған мұғалімдердің білімін дамыту бағдарламасын әзірлеу және жүзеге асыру.

Білім сапасына қанағаттанбау Y және Z ұрпақтарының шетелге оқуға кетуіне әкелуі мүмкін. Білім беру сапасын жақсарту үшін студенттер мен мектеп оқушыларын бірлескен құру қағидаттарын қолдана отырып, инновациялық тәсілдерді (технологиялар мен білім беру бағдарламаларын) қолдана отырып, тартудың жаңа құралдарын (бірлескен орта, топтық жұмыс, жауапкершілікті беру) құру қажет. Білім беру бағдарламаларының мазмұны VUCA тұрғысынан анықталуы керек: *Volatility - тұрақсыздық, Uncertainty - белгісіздік, Complexity - күрделілік және Ambiguity – сәйкессіздік.*

Білім беру саласындағы ғылым терең эмпирикалық зерттеулерді қажет етеді, яғни тәжірибеге негізделген. Осыған байланысты ғылыми зерттеулерді басқаруға деген көзқарастар, олардың мазмұны, әдістемесі мен этикасы сөзсіз өзгереді.

Докторантураны ашу:

- педагогикалық және гуманитарлық бағыт бойынша.

Педагогикалық зерттеулер:

- Кембридж университетінің SUPER (School University Partnership in Educational Research) бағдарламасымен ұқсастық бойынша эмпирикалық зерттеулерді жүргізу тетігін жасау;

- мектеп мұғалімдерінің қатысуымен ғылыми-зерттеу топтарын құру (қолданбалы зерттеулерге қатысуға және оның нәтижелерін әрі қарай іске асыруға);

- зерттеу этика жөніндегі Комитет құру;

- зерттеушілердің Collaborative Institutional Training Initiative (CITI) тестінен өту.

Зертханалық база:

- педагогикалық шеберлік орталығын құру;

- аралас оқу зертханасын құру;

- орта білімнің жаңартылған мазмұнына сәйкес оқу-зертханалық базаны жаңарту;

- зертханалық жабдықты сертификаттау.

ББ интернационализациясы:

- аймақтық және халықаралық контекстті ескере отырып, біріккен ББ жүзеге асыру;

- профессорлық-оқытушылық құрамның академиялық ұтқырлығын арттыру, оның ішінде жаһандану және толық белгісіздік жағдайында білім беру бағдарламаларында жұмыс қабілеттіліктері мен біліктіліктерін дамыту бойынша шетелдік тағылымдамалар;

- болашақ мұғалімдердің көптілді дайындығын дамыту.

2-жоба. Ғылым және бизнестің интеграциясы

Жобаның негізгі идеясы - бизнес-қауымдастықтың қажеттіліктерін зерттеу және «білім-ғылым-бизнес» интеграциясы арқылы жаңа ғылыми жобаларды жүзеге асыру.

Ғылыми базалармен танысу, жүйелі жұмыс істеу және ағылшын тілін білу педагогтарға шетелдік ғалымдардың практикасымен және ғылыми мақалалар жазу принциптерімен танысуға мүмкіндік береді (зерттеудің валидті әдістерімен танысу; SPSS (Statistical Package of the Social Science) бағдарламаларын пайдалана отырып, әдіснамалық сауалнамаларды математикалық өңдеу - әлеуметтік ғылымдарға арналған статистикалық пакет, дәйексөз алу мәдениеті және т.б.). Шетелдік тәжірибені зерттей отырып, оқытушылар тұтастай алғанда Қазақстан ғалымдардың Хирш индексіне арттыра алады.

ПОҚ-ның зерттеу қызметін жандандыруға ынтасын арттыру үшін KPI есепке алудың жаңа құралдарын зерделеп, енгізу қажет. Ғаламдық тенденциялар жағдайында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу, оның ішінде коммерциялық шешімдерге емес, қоғамның

барынша қатыстырылуымен әлеуметтік міндеттерді шешуге баса назар аудару.

Жобаның мақсаты - университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының орташа жалақысын Атырау облысының орташа жалақысының деңгейіне дейін арттыру.

Осы мақсатта:

- бірлескен ғылыми-зерттеу жобаларын жүргізу, соның ішінде профессор-оқытушылар құрамының халықаралық зерттеулерге қатысуы;

- аймақтық инновацияға деген сұранысты зерттеу үшін жобалық кеңсе құру;

- постдокторантура бағдарламасын ашу;

- ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды қаржыландыруға арналған университетішілік конкурсты іске асыру;

- ғылыми қызмет нәтижелерін коммерциализациялау және іске асыру үшін университеттің кәсіпкер ғалымдарын қолдау жүйесін әзірлеу және енгізу.

3-жоба. Контенттік цифрландыру: заманауи ІТ технологиялар негізінде бизнес-бағдарланған оқыту ортасын қалыптастыру

Жобаның басты идеясы - университеттің оқу процесінде жобалық жетекші аралас оқытуды дамыту және енгізу. Жоба бірегей, өйткені pupil based learning (PBL), blended learning (BL) отандық жоғары білім беру жүйесінде дамымаған, дегенмен кәсіпкерлік университеттерін дамыту үшін алғышарттар бар, сонымен қатар жаппай ашық онлайн курстарын (MOOCs) қолдана отырып бакалаврларды даярлау мазмұнын байыту үшін.

Болашақ бакалаврларды даярлаудың мазмұнын байыту үшін білім беру онлайн көздерін пайдаланған жөн (мысалы, <https://itslearning.com/global/>, <https://www.futurelearn.com/>, <http://moocs.kz/>, т.б.).

«Слоун» (The Sloan Consortium) консорциумның мәліметтері бойынша американдық студенттердің 60%-дан астамы аралас оқыту (BL) әдеттегіден гөрі тиімді деп санайды. Мұндай зерттеулер біздің елде жүргізілмейді. Аралас оқытудың артықшылығы - оның жоғары технологиялылығы, студенттерге деген қызығушылығы, жоғары өнімділік, сонымен бірге ол аз шығындарға ие

Жобаның мақсаты - университеттің BL- ортасын құру.

Білім беру ортасын кеңейте отырып, ҚР МЖМБС нормативтік талаптарын ескере отырып, университеттердің профессорлық-

оқытушылық құрамы арасында әлеуметтік талдау жүргізу арқылы келесі нәтижелер күтіледі:

- университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының педагогикалық инновацияларды үнемі зерттеуге деген ынтасын арттыру;

- тиісті жаппай ашық онлайн курстарына сәйкес университет порталында «ақылды» парақ құру;

- жаппай ашық онлайн курстар, қашықтықтан оқыту технологиялары курстарын оқу жоспарына қосу;

- формалды емес білім беру қызметтерін кеңейту.

4-жоба. Инфрақұрылымды цифрландыру: ашық ақпараттық білім беру ортасын құру

Жобаның негізгі идеясы - сыбайлас жемқорлыққа қарсы иммунитеті жоғары білікті кадрларды даярлаудың ашық білім беру ортасын іс жүзінде жүзеге асыру.

Әлеуметтік-экономикалық және рухани прогреске кедергі келтіретін құбылыс ретінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің тұрақты мәдениетін қалыптастырған жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау білім мазмұнын ғана емес, сонымен қатар білім беру ортасының құрылымын да қайта қарастыруды талап етеді. Осы миссия негізінде біз *жобаның мақсатын* тұжырымдай аламыз: құрметті дүниетанымды, тұлғаның берік моральдық негіздерін, азаматтық ұстанымды және бакалаврлар мен магистрлерді дайындаудың академиялық процестеріне қатысушылардың барлығының сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыруға ықпал ететін университеттің білім беру ортасын құру.

Күтілетін нәтижелер:

- студенттерді визуалды биометриялық мәліметтер арқылы тану және электронды журналға ауыстыру мүмкіндігі бар университеттің білім беру порталын кеңейту;

- профессорлық-оқытушылық құрам мен профессорлық-оқытушылық құрамның жұмыс уақытын визуалды түрде жазу мүмкіндігі бар университет порталын кеңейту;

- Университеттің, студенттердің және оқытушылардың нақты уақыт жағдайын және академиялық қызметінің ашықтығын көрсететін білім беру процесін басқарудың IT ортасын құру;

- жағдайлық орталық құру.

Жобаның нәтижесі университетте оқыту және бағалау және университеттердің «Вебметрикс» (Webometrics) веб-сайттарының рейтингінде орналастыру үшін ашық IT-орта құрылады.

5-жоба. Прагматизм: эко-кампусың дамуы

Жеке қаланың, аймақтың немесе бүкіл мемлекеттің тұрақты дамуы экономикалық өсуді қамтамасыз ететін, қоршаған ортаға экологиялық ауыртпалықты төмендететін және болашақ ұрпаққа зиян тигізбестен қоғам қажеттіліктерін қанағаттандыратын дамуды білдіреді. Атырау облысы Қазақстандағы экологиялық апат аймақтары мен аймақтары арасында ерекше орын алады. Мұндағы экологиялық жағдай табиғи және антропогендік факторлардың әсерінен қалыптасуда, олардың ең маңыздылары Каспий теңізі деңгейінің өзгеруі, радиациялық ластану және мұнай-газ кешенінің қарқынды дамуы.

Экологиялық менеджмент қағидаттарын іске асыру Х.Досмұхамедов атындағы АУ стратегиясының маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Барлық білім беру бағдарламаларында салалар бойынша экологиялық проблемаларды шешуге бағытталған пәндер енгізілген.

Жобаның мақсаты келесі міндеттерді шешу арқылы университеттің эко-кампусын одан әрі дамыту болып табылады:

- қағаз және басқа да баспа материалдарын сатып алуды үнемдеу үшін электрондық құжат айналымы жүйесін енгізу;
- студенттердің экологиялық өмір салтын ұстануы үшін университеттің экологиялық ортасын құру;
- тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдейтін шағын шеберхананы құру және құру мүмкіндігін зерттеу;
- университет қажеттілігі үшін суды қайта пайдалану үшін кәріз тазарту қондырғысын сатып алу.

6-жоба. Студенттерге қызмет көрсету және кері байланыс

2019 жылы «Жастар жылы» деп жариялай отырып, Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев жастардың барлық санаттарын қолдау жөніндегі барлық шараларды қамтитын кең лифтілер алаңын құру қажеттігін атап өтті. Бұл жобаның негізгі идеясы студенттерге көмектесу және оларды одан әрі жақсартуға ынталандыру.

Университеттегі студенттермен жұмыс оқу процесіне кіріктірілген үш бағытқа сәйкес жүзеге асырылады: жеке, тұлғаға бағытталған тәрбие жұмысы; ұжымдық қызметтің нысандары; бұқаралық іс-шаралар, студенттік өзін-өзі басқару жүйесі.

Университеттің әлеуметтік саясаты студенттердің интеллектуалдық және физикалық дамуы үшін қолайлы жағдай жасауға, оң жастар бастамасын қолдауға және ынталандыруға бағытталған. Студенттер үшін академиялық ұтқырлық, бірлескен

жобаларды жүзеге асыру үшін барлық қызметтер мен инфрақұрылым жинақталған тиімді бірлескен ортаның болуы маңызды болып табылады.

Жобаның мақсаты - аймақтың мәдениеті мен экономикасының дамуына үлес қоса алатын жас зиялыларды тәрбиелеу.

Қазіргі жастарды ынталандырудың талаптары мен әдістерін зерделеу барысында келесі нәтижелерге қол жеткізілді:

- студенттердің ресурстық орталығының қызметін кеңейту;
- Х.Досмұхамедов атындағы АУ түлектерінің қауымдастығын құру;
- студенттердің басқару процестеріне қатысуын кеңейту.

7. ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫН ОРЫНДАУДАН КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

7.1 Қазақстандағы жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіндегі ашықтығы

Сыбайлас жемқорлық мінез-құлық пен ойлаудың кез келген көріністерін ескертетін университеттің жаңа академиялық ортасы құрылатын болады; қалыптасқан ашық білім беру ортасы оқытудың қазақстандық үлгісін дамытуға айтарлықтай үлес қосады.

7.2 Академиялық саясат

Білім және ғылым саласындағы орнықты даму шеңберінде қолданыстағы білім беру бағдарламаларын үнемі талдау, ішкі және жаһандық әлеуметтік-экономикалық қателіктерді, сондай-ақ заманауи еңбек ресурстарына және Қазақстанның батыс өңірінде неғұрлым сұранысқа ие мамандықтарына даму үрдістерін ескере отыра жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу; перифериялық құрылымдардың қосарлы құрылымын қалыптастыру (дәстүрлі блоктар жобаны жүзеге асыру үшін матрицалық құрылымға айналады).

7.3 Инновациялық әлеуетті дамыту және оның жетістіктері

Бастамалар, инновациялар мен көшбасшылықты әлеуметтік (ұйымдастырушылық) дамыту; инновациялық және кәсіпкерлік ойлау қабілеті жоғары кәсіби басшыларды, педагогтарды жұмысқа тарту және даярлау; жас және талантты мамандарға, педагогтарға, ғалымдарға қолдау көрсету.

7.4 Ғылыми және технологиялық әзірлемелерді коммерциализациялау

Жалпы кірістің орташа жылдық өсуі кемінде 5% болуы керек:

- бюджеттік қаржыландыру;
- жеке көздер (шағын, орта және ірі бизнес компанияларымен өзара тиімді серіктестікті дамыту);
- университеттің кірісі (жарнадан түсетін табыс (эндаумент), кәсіпкерлік кірістер, университетті әрі қарай патенттеу үшін қолданбалы ғылыми-зерттеу бастамаларын қолдау).

Өңірлік аспект: орыс сыныптары үшін мұғалімдерді даярлаудың көптілді білім беру бағдарламаларын арттыру, мұнай-газ саласы үшін IT-мамандарды арнайы даярлау, үздіксіз білім беру және қайта даярлау курстарын өткізу (салықтық сауаттылық, бағдарламалық және жобалық менеджмент, инклюзивті білім және т.б.).

Ғылыми басымдықтары: экологиялық және ауыл шаруашылық мәселелерін шешу және қазіргі кезеңдегі жай-күйі, құрамы мен проблемаларын анықтау үшін жергілікті топырақ, су және

өсімдік ресурстарын зерттеу; ҰБТ-ның төмен көрсеткішін арттыру үшін Атырау облысының оқушылары мен мұғалімдерінің әдістемелік және психологиялық аспектілерін зерттеу; туризмді дамыту үшін аймақтың археологиялық және тарихи орындарын зерттеу; өңірдің әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерін анықтауға бағытталған әлеуметтік зерттеулер және т.б.